

سۇئال

بىر كىشى شىركەت بىلەن بانكىلار ئارىسىدا ئىش بىجىرىش ۋەكىلى خاراكتىرىدىكى خىزمەتتە ئىشلەيدۇ، كېيىن قىلمىشىغا پۇشايمان قىلىپ تەۋبە قىلىپ بۇ خىزمەتنى باشقا بىرسىگە ئۆتكۈزۈپ بېرىدۇ، يېڭىدىن خىزمەتكە كىرگەن كىشىگە بۇ ئىشلارنىڭ تەپسىلاتىنى ئۆگىتىدۇ، بۇنداق قىلسا توغرا بولامدۇ؟ بۇ ھەقتە چۈشەنچە بېرىشىڭلارنى سورايمەن.

تەپسىلىي جاۋاب

بارلىق گۈزەل مەدھىيىلەر ئالەملەرنىڭ رەببى بولغان ئاللاھقا خاستۇر، پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا، ئائىلە تاۋابىئاتلىرىغا، ساھابىلىرىغا ۋە قىيامەتكىچە ئۇلارغا ئەگەشكەن كىشىلەرگە ئاللاھنىڭ رەھمەت سالاملىرى بولسۇن.

جازانە بانكىلىرى بىلەن مۇئامىلە قىلىش ئىشىغا كەلسەك پەقەت بانكىغا پۇل ياتقۇرۇپ كېرەكلىك ھاجەتلىرىدىن پايدىلانسا بولىدۇ، چۈنكى مۇسۇلمانلارغا ئائىت بولغان بىر ئىسلام بانكىسى يوق، شىركەت ئىقتىسادىنى ساقلاش ۋە باشقا تىجارەت ئىشلىرىدا بانكىغا ئېھتىياجلىق بولغانلىقى ئۈچۈن پۇل ئامانەت قويۇشتەك ئىشلارنى قىلسا بۇنىڭدا گۇناھ بولمايدۇ.

ئەگەر بانكا بىلەن بولغان مۇئامىلە بانكىدىن بىۋاسىتە قەرز ئېلىش ياكى باشقا بىر شەكىلدە بانكىنىڭ ئىگىدارچىلىقىدا بىر نەرسە سېتىۋېلىش، بانكىغا تايىنىپ ھېسابلارنى ئېچىش قاتارلىق چەكلەنگەن مۇئامىلە ئىشلىرى ھارام بولىدۇ، يەنە بىر كىشىنىڭمۇ بۇنداق ئىشنى قىلىشى توغرا بولمايدۇ، چۈنكى بۇنىڭدا گۇناھ بولىدىغان ۋە دۈشمەنلىك بولىدىغان ئىشلارغا ياردەملەشكەنلىك ۋە جازانىگە گۇۋاھ بولۇپ، ئۇنى ئىنقىزار قىلغانلىق بولىدۇ.

ئاللاھ تائالا مۇنداق دەيدۇ: **وَتَعَاوَنُوا عَلَىٰ الْإِيمَانِ وَالْتَفَقُوا** ۋە **وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَىٰ الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ** ۋە **وَاتَّقُوا اللَّهَ** **إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ** تەرجىمىسى: «ياخشى ئىشقا ۋە تەقۋادارلىققا ياردەملىشىڭلار، گۇناھقا ۋە زۇلۇمغا ياردەملەشمەڭلار، ئاللاھ (نىڭ ئازابى) دىن قورقۇڭلار، ئاللاھنىڭ ئازابى ھەقىقەتەن قاتتىقتۇر.» [سۈرە مائىدە 2-ئايەتنىڭ بىر قىسمى].

جابر رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ ھەدىس بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ: «پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام جازانىنى يېڭۈچى، ۋەكىل بولغۇچى، يىزىپ بەرگۈچى، ئىككى گۇۋاھچى قاتارلىقلارغا لەنەت قىلىپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى جىنايەتتە ئوخشاشتۇر» دېگەن.

ئۇ كىشىگە بېرىلىدىغان جاۋاب: ئەگەر شىركەت بانكا بىلەن مۇشۇ شەكىلدە مۇئامىلە قىلىدىغان بولسا، سىز بۇ خىزمەتنى تاشلاپ ياخشى قىپسىز، ئاللاھ تائالادىن سىزنىڭ تەۋبىڭىزنى قوبۇل قىلىشىنى سورايمىز.

ئۆزىڭىز بۇ خىزمەتتىن ئىستىپا بېرىپ ئورنىڭىزغا باشقا بىر كىشىنى سەپلەپ قويغىنىڭىز توغرا بولماپتۇ، چۈنكى ئۇ ھارامغا ياردەم بېرىشكە دالالەت قىلىشتۇر. بۇ ۋاقىتتا سىزگە ۋاجىپ بولغان ئىش، سىز ئورنىڭىزغا ئەكسىچە قويغان قېرىنداشقا بۇ ئىشنىڭ شەرتى ھۆكۈمىنى بايان قىلىپ، ئاللاھ تائالاغا تەۋبە قىلىپ بۇ خىزمەتنى قىلماسلىق توغرىسىدا نەسىھەت قىلىشتۇر، ئەگەر بۇنىڭغا قېتىلسا ئاللاھقا ھەمدىلەر بولسۇن، ئەگەر قېتىلمىسا، جاۋاب بەرمىسە، سىز ئۆز مەسئۇلىيىتىڭىزنى ئادا قىلىدىڭىز. ئاللاھ تائالادىن سىزنى توغرا ئىشقا مۇۋەپپەق قىلىشىنى سورايمىز.

ھەممىدىن توغرىنى ئاللاھ تائالا ياخشى بىلگۈچىدۇر.